

СМЕТНА ПАЛАТА
на Република България

МИНИСТЕРСТВО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА
София 1000, ул. "Княз Александър II" № 1

РЕГИСТРАЦИОНЕН ИНДЕКС И ДАТА

92-00-119-12/14.07.2023

СМЕТНА ПАЛАТА

Изх. № 04-22-10 / 13.07.2023.

ДО
Г-ЖА МИЛЕНА СТОЙЧЕВА
МИНИСТЪР НА
ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО СТОЙЧЕВА,

На основание чл. 54, ал. 15 от Закона за Сметната палата, приложено Ви изпращаме окончателен Одитен доклад № 0100101323, съдържащ немодифицирано мнение относно консолидирания годишен финансов отчет на Министерството на иновациите и растежа за 2022 г., и приложеният към него одитиран годишен финансов отчет.

Приложение: съгласно текста.

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Горица Грънчарова - Кожарева)

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0100101323

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Министерството на иновациите и растежа за 2022 г.

София, 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Правно основание за извършване на одита	4
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	5
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	7
Коригирани неправилни отчитания	7
Съществени недостатъци на вътрешния контрол.....	9
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства.....	11

Списък на съкращенията

БАИ	Българска агенция за инвестиции
ГФО	Годишен финансов отчет
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“ към МФ
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ЗСч.	Закон за счетоводството
ЗФУКПС	Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор
МИР	Министерство на иновациите и растежа
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
ОГ	Отчетна група
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ОП	Оперативна програма
ОПР	Отчет за приходите и разходите
РКО	Разходен касов ордер
СЕС	Средства от Европейския съюз
УО	Управляващ орган

ДО
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
49-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-ЖА МИЛЕНА СТОЙЧЕВА
МИНИСТЪР НА
ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Министерството на иновациите и растежа, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2022 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Министерството на иновациите и растежа към 31 декември 2022 г. и за неговите консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните му парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Министерството на иновациите и растежа в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за

2023 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-01-01-013 от 18.04.2023 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансов одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се

очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

В Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия възстановени средства в бюджета на агенцията по проект на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ в размер на 190 159 лв., са правилно осчетоводени по кредита на сметка 7532 „Касови трансфери от/за сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор "Централно управление"“ в ОГ Бюджет и по дебита на сметка 7522 „Касови трансфери от/за бюджети на бюджетни организации от подсектор "Централно управление"“ в ОГ СЕС, но неправилно отчетени по подпараграф 88-03 „Събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)“, вместо по параграф 62-00 „Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (нето)“ със знак „плюс“ в ОГ „Бюджет“ и със знак „минус“ в ОГ СЕС.¹

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.25 от ДДС № 01 от 2015 г., при получаване на финансиране по проекти и възстановяване на авансовото финансиране по бюджета на бюджетната организация да се взема записване в ОГ „Бюджет“ и в ОГ СЕС за отразяване възстановяването на предоставения/получен трансфер.

С размера на неправилното отчитане показателите „Трансфери между бюджетни организации (нето)“ и „Операции за сметка на други бюджети, сметки и фондове“ от отчета за касово изпълнение на бюджета са съответно занижен/завишен в ОГ „Бюджет“ и завишен/занижен в ОГ СЕС.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

Не са констатирани случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.

Коригирани неправилни отчитания

1. Допълнителни възнаграждения за постигнати резултати на служителите от МИР за последното тримесечие на 2022 г. общо в размер на 1 657 677 лв., изплатени в началото на 2023 г., не са осчетоводени по сметка 6047 „Разходи за провизии за персонал“ в кореспонденция със сметка 4973 „Коректив за задължения към персонала - местни лица“, в това число в ОГ „Бюджет“ в размер на 553 698 лв. и в ОГ СЕС в размер на 1 103 979 лв. В ОГ СЕС следва да се осчетоводят допълнителни възнаграждения на служители от Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ в МИР, бенефициент на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ чрез бюджетна линия BG16RFOP002-5.005-0011 „Финансиране

¹ Одитни доказателства №№ 3 и 4

на основни и допълнителни възнаграждения на служителите от УО и всички други съпътстващи ги разходи съгласно националното законодателство и съществуващите добри практики“.²

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.9 от ДДС № 01 от 2013 г. и писмо изх. № 91-00-50 от 30.01.2013 г. на МФ.

2. Разходи за провизии за персонал за неизползваните към края на годината отпуски общо в размер на 677 702 лв. на служители от Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ в МИР, допустим разход по ОП „Иновации и конкурентоспособност“, са осчетоводени неправилно в ОГ „Бюджет“, вместо в ОГ СЕС по дебита на сметка 6047 „Разходи за провизии за персонал“ и кредита на сметка 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала“.³

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. т. 11 и 12 от ДДС № 05 от 2022 г., за средства и операции, които се отчитат като сметки за средства от Европейския съюз, включително и в случаите, когато свързаните с тях приходи, разходи, трансфери и финансиране са предвидени първоначално по съответния бюджет.

3. В Българска агенция за инвестиции (БАИ) по сметка 4682 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор "Централно управление" за постъпили и разходвани средства“ към 31.12.2022 г. в ОГ „Бюджет“ крайното кредитно салдо е в размер на 38 475 лв. и в ОГ СЕС неправилно кредитно салдо по сметката в размер на 1 013 461 лв., вместо дебитно в размер на 38 475 лв. Разликата от 1 051 936 лв. в ОГ СЕС се дължи на грешка при прехвърляне на салдата по сметката от преобразуваното Министерство на икономиката към Министерство на иновациите и растежа. В МИР прехвърленото салдо общо в размер на 525 968 лв. е осчетоводено правилно по кредита на сметката в ОГ „Бюджет“, но неправилно по кредита вместо по дебита на сметката в ОГ СЕС.

Прехвърлянето на салдото по сметката в ОГ СЕС е в неправилна кореспонденция със сметка 7617 „Прехвърлени пасиви (приходно-разходни позиции) от/към бюджетни организации от подсектор "Централно управление", вместо със сметка 7614 „Прехвърлени финансови активи (приходно-разходни позиции) от/към бюджетни организации от подсектор "Централно управление“.⁴

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.13 от ДДС № 05 от 2022 г., за едновременно огледално отчитане в ОГ „Бюджет“ и ОГ СЕС, при прилагане на банкова бюджетна сметка за операции със средствата по програми и проекти.

4. При извършена проверка на осчетоводените условия вземания по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ към 31.12.2022 г. е установено:⁵

4.1. В МИР-ЦА условно вземане по запис на заповед, получена като обезпечение за изпълнение на задължението на инвеститора по договор до размера на предоставените от Държавата на Общината средства, е осчетоводено по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ в ОГ „Бюджет“ в размер на 2 246 074 лв., вместо до размера на реалното условно вземане от 1 123 037 лв.

4.2. В БАИ получени застрахователни полици, гарантиращи изпълнение по договори, с изтекъл срок на валидност на обща стойност 58 840 лв. не са отписани от

² Одитни доказателства №№ 1 и 2

³ Одитни доказателства №№ 1 и 2

⁴ Одитни доказателства №№ 3 и 4

⁵ Одитни доказателства №№ 5 и 6

сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ в ОГ СЕС.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 38 от ДДС № 10 от 2013 г. и т. 31 от ДДС № 7 от 2012 г., относно отразяване на условно вземане до момента, в който настъпят законово или договорно регламентирани условия за тяхното задържане или освобождаване.

5. В БАИ не е извършена актуализация и периодичен преглед на включените нефинансови дълготрайни активи в амортизационния план към 31.12.2022 г., налични при преминаването на БАИ като второстепенен разпоредител с бюджет от Министерство на икономиката и индустрията към МИР, в резултат на това е начислена по-малко амортизация по дебита на сметки от подгрупа 603 „Разходи за амортизации“ и кредита на сметки от група 24 „Амортизация на дълготрайни активи“ в размер на 37 948 лв.⁶

Не са спазени указанията на МФ, дадени в ДДС № 05 от 2016 г., за начисляване на амортизация на НФДА.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

В БАИ при извършена проверка на разходни касови ордери (РКО) и придружаващите ги първични документи, осчетоводени през 2022 г. е установено, че:⁷

1. лицето броило и получило сумата е едно и също (касиер) в 16 % от РКО, девет броя РКО нямат подпис на получил сумата;

2. няма контролни листа за предварителен контрол за законосъобразност на разходите;

3. в 89 % от докладните записки за закупуване на сувенири, подаръци и други разходи с представителна цел липсва опис на мероприятиято, в чиято връзка възникват разходите;

4. към касовите документи не е приложен екземпляр от касовата книга. В представената касовата книга страниците не са номерирани и са изготвени в един екземпляр. В касовата книга има подпис единствено на касиер без подпис на приел счетоводител.

Не са спазени разпоредбите на чл. 13, ал. 3, т. 3 от ЗФУКПС – контролни дейности, включващи предварителен контрол за законосъобразност на разходите и регламентирания ред за касова дисциплина и представителни разходи в Правилника за реда за съставянето и движението на счетоводните и свързаните с тях документи в БАИ.

В изпълнение на т. 68 от писмо ДДС № 08 от 31.12.2022 г. на министъра на финансите, коригираният ГФО (Баланс и ОПР) към 31.12.2022 г. е представен в Министерство на финансите и Сметна палата.

В подкрепа на констатациите са събрани 10 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 37

⁶ Одитни доказателства №№ 7 и 8

⁷ Одитни доказателства №№ 9 и 10

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 210 от 06.07.2023 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Министерството на иновациите и растежа и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Горица Грънчарова - Кожарева)

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1.	Констативен протокол от 05.05.2023 г. за резултатите от извършена проверка на счетоводното отчитане на разходите за заплати и осигурителни вноски на персонала в МИР;	3
2.	Заповед на министъра на иновациите и растежа № РД-14-21/24.01.2023 г., заповеди с номера РД-15-3/26.01.2023 г. и РД-15-4/26.01.2023 г. на заместник изпълнителния директор на Изпълнителна агенция за насърчване на малките и средните предприятия, заповед № РД 08-04/25.01.2023 г. на изпълнителния директор на Българска агенция за инвестиции за ДВПР за 4-то тримесечие на 2022 г., рекапитулации от м.01.2023 г., Заповед №ОД-02-16-202/13.10.2022 г. за за БФП по ОПИК, справки за провизии за неизползван отпуск към 31.12.2022 г., счетоводни справки за коригиращи операции от 30.12.2022 г.;	58
3.	РД ГФО 2.15.1 за процедури по същество на счетоводното отчитане на разчетите по сметка 4682 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор "Централно управление" за постъпили и разходвани средства“ към 31.12.2022 г. в МИР;	5
4.	Обяснителна записка от БАИ за сметка 4682, счетоводни справки за прехвърляне на салда по сметката, банкови извлечения от 10.05.2022 г. и 25.10.2022 г. за ИАНМСП за получено финансиране по ОПИК, счетоводни справки от ИАНМСП, счетоводни справки за коригиращи операции по сметка 4682 от 30 и 31.12.2022 г.;	21
5.	Констативен протокол от 10.05.2023 г. за резултатите от извършена проверка на счетоводното отчитане на получените гаранции и поръчителства отчетени по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ в МИР-ЦА и БАИ;	2
6.	Договор с община Марица с № РД-02-29-99 от 20.12.2022 г. и с инвеститор фирми: „Интерлинк Груп“ АД и „Профилинк“ ООД с № РД-02-29-96 от 20.12.2022 г., запис на заповед от 19.12.2022 г., застрахователни полици от БАИ; счетоводни справки за коригиращи операции от 30.12.2022 г.;	41
7.	РД ГФО 2.27.2 за процедури по същество (тестове на детайлите) по отношение на начислените амортизации на нефинансови дълготрайни активи в МИР;	2
8.	Амортизационен план на БАИ към 31.12.2022 г. (стар и нов), обяснителна записка за амортизацията в БАИ, счетоводни справки за коригиращи операции от 30.12.2022 г.;	10
9.	Констативен протокол от 09.05.2023 г. за резултатите от извършена проверка на разходни касови ордери (РКО) и придружаващите ги първични документи осчетоводени през 2022 г. в БАИ	17
10.	Опис на касова книга на БАИ за 2022 г., докладни записки, РКО, фактури, фискални бонове.	198